

TAVSİYE KARARI

ŞİKÂYET NO : 04.2013.360

KARAR NO : 2013/48

ŞİKÂYETÇİNİN ADI, SOYADI VE UNVANI : Mehmet Emin UĞUR

ŞİKÂYETÇİNİN ADRESİ :

ŞİKÂYET EDİLEN İDARE VE ADRESİ : Dumlupınar Üniversitesi
Rektörlüğü-KÜTAHYA

ŞİKÂYETİN KONUSU : Öğrenci katkı payı iadesine
ilişkindir.

ŞİKÂYET BAŞVURU TARİHİ : 17/04/2013

KARAR TARİHİ : 21/10/2013

USÛL

I. ŞİKÂYET BAŞVURU SÜRECİ

1. Mehmet Emin UĞUR 17.04.2013 tarihinde kendisinden haksız yere öğrenim ücreti veya katkı payı alındığı konulu e-başvuru ile kurumumuza başvurmuştur. 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Uzmanlığı Yönetmeliğinin 46 ncı maddesinin birinci fıkrası ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikâyet ile ilgili inceleme ve araştırma tamamlanmış ve ilgili idare için hazırlanan önerilerin Kamu Başdenetçisine sunulmasına karar verilmiştir.

II. ÖN İNCELEME SÜRECİ

2. Yapılan ön inceleme neticesinde şikâyet dosyasının Kamu Başdenetçisine sunulmasına engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

OLAY VE OLGULAR

I. ŞİKAYETİN KONUSU, HUKUKİ SEBEPLER VE İSTEMİN ÖZETİ

A. Şikayetin Konusu

3. Dumlupınar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Elektrik Elektronik Mühendisliği Yüksek Lisans Programı öğrencisi olan şikayetçiden alınan katkı payının iadesi hakkındadır.

B. Hukuki sebepler

4. Şikayete ilişkin hukuki sebepler aşağıda yer almaktadır:

a) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu.

b) 29.08.2012 tarih ve 28396 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2012/3584 no.lu Bakanlar Kurulu Kararı.

c) 06.02.2013 tarih ve 28551 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik.

d) 29.08.2012 tarihli ve 28396 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği.

C. İstemın Özeti

5. Dumlupınar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Elektrik Elektronik Mühendisliği Yüksek Lisans Programı 5'inci dönem öğrencisi olan şikâyetçi kendisinden alınan katkı payının iadesini ve 6'ncı dönem içinde katkı payı alınmamasını talep etmektedir.

II. ŞİKAYET KONUSU OLAYLAR

A. Dosyadaki Bilgi ve Belgelerin Özeti

6. Şikayet başvurusunun yer aldığı 04.2013.360 no. lu dosyanın içeriğinde bulunan,

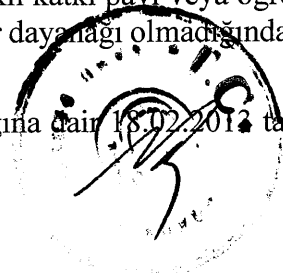
a) Mehmet Emin UĞUR'un, 17.04.2013 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 44'üncü maddesinin c bendine istinaden 2012-2013 bahar yarı yılı kayıt yenileme döneminde kendisinden alınan 129,00 TL katkı payının iadesi ve 6'ncı dönemde de kendisinden katkı payı alınmaması talepli şikayet başvuru formu.

b) Şikayetçinin 12.02.2013 tarihinde Dumlupınar Üniversitesi Rektörlüğüne verdiği ve Üniversitenin kayıt yenileme duyurusunun çelişki yarattığı, ayrıca Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 25'inci maddesi uyarınca kendisinden 5'inci ve 6'ncı dönem için katkı payı alınmaması gerektiği açıklamasını içeren dilekçesi.

c) Dumlupınar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünün 2012-2013 bahar yarıyılı kayıt yenileme işlemleri ile ilgili duyurusu.

d) Mehmet Emin UĞUR'un 28.02.2013 tarihinde Dumlupınar Üniversitesi Rektörlüğüne verdiği ve 2012-2013 bahar yarıyılı kayıt yenileme için gerekli katkı payı veya öğrenim ücreti olan 129,00 tl tutarı bankaya yatırdığı ancak bunun hukuki bir dayanağı olmadığından hesabına iadesini istediği dilekçesi.

e) Şikayetçinin katkı payı veya öğrenim ücreti yatırdığına dair 18.02.2013 tarihli banka dekontu.

f) Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünün 2012-2013 eğitim-öğretim bahar yarıyılı öğrenci katkı payları ile ilgili duyurusu.

g) Dumlupınar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün, şikayetçiye gönderdiği ve katkı payı iadesinin uygun görülmediği açıklamasını içeren 18.03.2013 tarih ve 469 sayılı cevabi yazısı.

h) 15.07.2013 tarih ve 2819 sayılı Dumlupınar Üniversitesi Rektörlüğüne gönderilen bilgi ve belge isteme yazısı.

1) Bilgi ve belge isteme yazısına cevaben alınan, Dumlupınar Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 25.07.2013 tarihli yazısı ve bu yazı ekinde gönderilen bilgi ve belgeler:

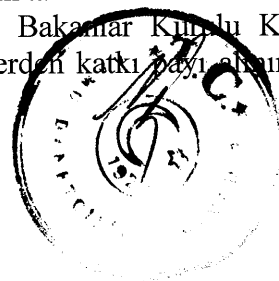
- 1.1) Mehmet Emin UĞUR'un transkript belgesi.
- 1.2) Şikayetçinin ödediği katkı payının banka dekontu.
- 1.3) 29.08.2012 tarihli ve 28396 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı.
- 1.4) 2547 sayılı Kanununun 44'üncü maddesinin eski ve yeni hali
- 1.5) 01.07.1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği.

İncelenmiştir.

B. Olaylar

7. 11.02.2013 tarihinde Dumlupınar Üniversitesinin internet sitesinde Fen Bilimleri Enstitüsü 2012-2013 bahar yarıyılı kayıt yenileme işlemleri ile ilgili duyurusunun yayımlandığı, bu duyuruda "29.08.2012 tarihli Resmi Gazetenin 2012 -3584 sayılı kararı gereğince öğrenimine azami süresinde (Tezli Yüksek Lisans Programı 2 yıl, Doktora Programı 4 yıl) devam eden öğrenciler öğrenim ücreti veya katkı payı ödemeyeceklerdir." ifadesine yer verildiği anlaşılmıştır. Şikayetçi üniversitenin bu duyurusu ile, tezli yüksek lisans programında azami sürenin 2 yıl olarak belirtilmesinin çelişki yarattığını ifade ettiği, bunun üzerine Üniversiteye, Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 4'üncü maddesi ile Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinin "tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi azami üç yıldır." şeklinde değiştiğini ve yine bu hükme paralel olarak Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 25'inci maddesinin birinci bendinde " Tezli yüksek lisans programının azami süresi; bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı ve bilimsel hazırlık sınıfında geçen süreler hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın üç yıldır." hükmünün yer aldığı dolayısıyla kendisinin katkı payı ödememesi gerektiği açıklamasını içeren bir başvuru yaptığı anlaşılmıştır.

8. Dumlupınar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün, şikayetçiye gönderdiği cevabi yazısından, tezli yüksek lisans programı tamamlama süresinin 2 yıl, programı azami tamamlama süresinin ise 3 yıl olduğu ayrıca Bakanlar Kurulu Kararının 11'inci maddesinde de program süresini tamamlayan öğrencilerden katkı payı alınmaz, ifadesi geçtiği

dolayısıyla program süresini tamamlayan öğrencilerden katkı payı alındığı açıklamasına yer verdiği tespit edilmiştir.

9. Şikâyetçinin, 18.02.2013 tarihinde katkı payını yatırdığı, bu defa ilgili mevzuatlar uyarınca kendisinden haksız yere katkı payı alındığı, kendisinden alınan tutarın iade edilmesi gerektiği talebiyle tekrar ilgili kuruma başvurduğu anlaşılmıştır. Dumlupınar Üniversitesi Rektörlüğünün ise, 2012/3584 no.lu Bakanlar Kurulu Kararının 11'inci maddesinde yer alan lisansüstü düzeydeki yükseköğretim programlarından program süreleri sonunda mezun olamayan öğrencilerden öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti alınır ibaresine istinaden katkı payı alındığına ayrıca Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikte program süresini tamamlayan öğrencilerin katkı payı ödememeleri ile ilgili bir hüküm bulunmadığı dolayısıyla Mehmet Emin UĞUR'a katkı payı iadesinin mümkün olmadığına ilişkin yazıyı Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne gönderdiği, Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün de bu yazıyı dayanak göstererek, şikâyetçiye katkı payı iadesini uygun görmediği tespit edilmiştir.

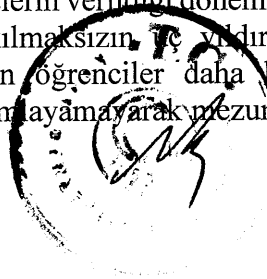
III. ŞİKAYET KONUSU İLE İLGİLİ MEVZUAT

10. 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 11'inci maddesinde yer alan Üniversitelerarası Kurulun Görevleri başlıklı b bendinin 3'üncü fıkrası "Üniversitelerin tümünü ilgilendiren eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri ile ilgili yönetmelikleri hazırlamak veya görüş bildirmek"

11. 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 65'inci maddesi "...b. Aşağıdaki hususlar Üniversitelerarası Kurul tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir: (1) Lisansüstü öğretim esasları..."

12. 01.07.1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 10'uncu maddesi " a) Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi dört yarıyıldır. Daha kısa sürede mezun olabilecek bir öğrenciyle ilgili düzenlemeler, ilgili senato tarafından kabul edilen yönetmelikte belirtilir. İlgili yönetmelikler uyarınca başarısız olan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi bu süreden önce kesilebilir" hükmünde değişiklik yapan 06.02.2013 tarih ve 28551 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 4'üncü maddesi " a) Tezli Yüksek Lisans programını tamamlama süresi azami üç yıldır. Daha kısa sürede mezun olabilecek bir öğrenciyle ilgili düzenlemeler, ilgili senato tarafından kabul edilen yönetmelikle belirlenir. b) Tezli yüksek lisans programını azami üç yıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder."

13. 29.08.2012 tarihli ve 28396 sayılı Resmi Gazetede Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 25'inci maddesi " (1) Tezli yüksek lisans programının azami süresi; bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı ve bilimsel hazırlık sınıfında geçen süreler hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın, üç yıldır. Bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerinin tümünü yerine getiren öğrenciler daha kısa sürede mezun olabilirler.(2) Azami sürede eğitimini başarı ile tamamlayamayanlar, 2547

sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen şartlara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı/öğrenim ücretlerini ödemek şartıyla öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.”

14. 13.02.2011 tarihinde kabul edilen 6111 sayılı Kanunla değişiklik yapılan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun;

Öğretim süresi başlığı altında yer alan 44’üncü maddesinin c bendi “ Bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın önlisans programlarını azami dört yıl, lisans programlarını azami yedi yıl, lisans ve yüksek lisans derecesini birlikte veren programları azami dokuz yıl, yüksek lisans programını azami üç yıl, doktora programını ise azami altı yıl içinde başarı ile tamamlayarak mezun olamayanlar, bu Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.”

-Cari hizmet maliyetinin hesaplanması, öğrenci katkı payları ve öğrenim ücretleri başlığı altında yer alan 46’ncı maddesinin;

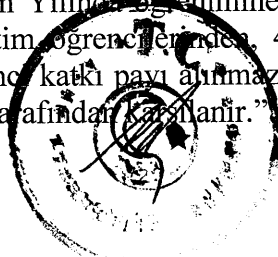
a. bendi “ Yükseköğretim kurumlarında, öğrenci başına düşen cari hizmet maliyetleri, yükseköğretim programlarının özellikleri göz önüne alınarak Yükseköğretim Kurulunca hesaplanır. Öğrencilerden her bir dönem için birinci öğretimde öğrenci katkı payı, ikinci öğretim ve uzaktan öğretimde ise öğrenim ücreti alınır. Yabancı uyruklu öğrencilerden, birinci veya ikinci öğretim ayırımı yapılmaksızın, her bir dönem için öğrenim ücreti alınır. Devlet tarafından karşılanacak kısım ile birinci öğretim, ikinci öğretim, açık ve uzaktan öğretim öğrencileri tarafından karşılanacak öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretleri, öğrenci başına düşen cari hizmet maliyetleri göz önünde bulundurularak belirlenir. Cari hizmet maliyetinin öğrenciler tarafından karşılanacak kısmı dışında kalan miktarı, Devlet tarafından karşılanır. Devletçe karşılanan kısım cari hizmet maliyetinin yarısından az olamaz.”

b. bendi “ Birinci öğretim, ikinci öğretim, açık ve uzaktan öğretim için Yükseköğretim Kurulu tarafından hesaplanan cari hizmet maliyetlerinin Devlet tarafından karşılanacak kısmı, öğrenciler tarafından karşılanacak katkı payları ve öğrenim ücretleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, her yıl haziran ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Milli Eğitim Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir. Öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretinden muaf tutulacaklar ile yabancı uyruklu öğrencilerden alınacak asgari öğrenim ücretlerinin tutarı Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenir.”

f. bendi “Lisansüstü öğrenimin, 44 üncü maddenin (c) fıkrasındaki süreler içinde tamamlanamaması halinde, tez aşamasında ödenecek öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti, lisansüstü öğrenim için belirlenen dönemlik katkı payı veya öğrenim ücretine (d) fıkrasındaki oranlar uygulanarak hesaplanır.”

15. 29.08.2012 tarih ve 28396 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2012/3584 no.lu Bakanlar Kurulu Kararının,

2’nci maddesi “ (1) 2012-2013 Eğitim-Öğretim Yılında öğrenimine devam eden veya yeni kayıt yaptıracak birinci öğretim ve açık öğretim öğrencilerinde, 4 üncü ve 11 inci maddelerdeki hükümler saklı kalmak kaydıyla, öğrenci katkı payı alınmaz. Bu öğrencilerden alınması gereken öğrenci katkı payı tutarları, Devlet tarafından karşılanır.”

11'inci maddesi "Hazırlık sınıfı veya yabancı dil geliştirme programı hariç olmak üzere, ön lisans, lisans ve lisansüstü düzeydeki yükseköğretim programlarından program süreleri sonunda mezun olamayan öğrencilerden ekli cetvellerde belirtilen tutarlar kadar öğrenci katkı payı ve öğrenim ücreti alınır."

IV. ŞİKAYET KONUSUNA İLİŞKİN UYGULAMALAR

16. Şikayet konusuna ilişkin farklı üniversitelerin uygulamaları şu şekildedir:

a) Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü 2012-2013 Eğitim-Öğretim Bahar Yarıyılı Öğrenci Katkı Payları ile ilgili duyurusu:

- "Kayıt yenileme sırasında normal eğitim süresinde olan öğrencilerimizden öğrenci katkı payı alınmayacaktır."

- "Normal eğitim süresini tamamlayan 6111 sayılı Kanun kapsamında eğitime devam eden öğrencilerimiz 129 TL katkı payı ödeyeceklerdir. (Resmi Gazetenin 6 Şubat 2013 tarih ve 28551 Sayılı yazısı gereği; Yüksek Lisans için 6 yarıyıl, Doktora için 12 yarıyıl tamamlayan öğrenciler, öğrenci katkı payı ödeyeceklerdir.)"

b) Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2012-2013 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılı lisansüstü kayıt yenileme işlemleri ile ilgili açıklaması:

- "Enstitümüzün 2012-2013 Bahar Yarıyılı kayıt yenileme işlemleri 11 - 15 Şubat 2013 tarihleri arasında internet ortamında yapılacaktır. Kayıt yenileme işlemleri için öğrencilerimizin aşağıdaki işlem sırasını takip etmeleri gerekmektedir: 1- Katkı payı yatıracak öğrenci (Yüksek Lisans için 7. Yarıyıl ve üzeri Doktora için 13.yarıyıl ve üzeri),"

V. İNCELEME, ARAŞTIRMA VE SONUÇ

A. Şikâyetçinin İddiaları

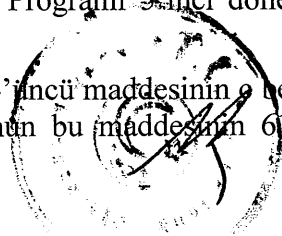
17. Mehmet Emin UĞUR; 2012-2013 yılı bahar dönemi ile birlikte 5'inci dönem öğrencisi olduğunu, azami 3 yıl içinde bulunduğunu, dolayısıyla ödediği katkı payı veya öğrenim ücretinin iade edilmesi gerektiğini, 5 farklı Üniversitenin (Afyon Kocatepe Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Mersin Üniversitesi) 2547 sayılı Kanunun 44'üncü maddesi c bendini ve Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliği bu şekilde uyguladığını iddia etmektedir.

A. İlgili İdarenin Bilgi ve Belgeleri

18. Konu kapsamında raporun yukardaki bölümlerinden "A. Dosyadaki Bilgi ve Belgelerin Özeti" başlığı altında sıralanan, Dumlupınar Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 25.07.2013 tarihli yazısı ve bu yazı ekinde gönderilen bilgi ve belgelerin incelenmesinden, özetle;

Mehmet Emin UĞUR'un 2012-2013 bahar dönemi itibariyle, Fen Bilimleri Enstitüsü Elektrik Elektronik Mühendisliği Yüksek Lisans Programı 5'inci dönem öğrencisi olduğu, 5'inci dönem için katkı payı ödediği,

Üniversite tarafından, 2547 sayılı Kanunun 44'üncü maddesinin c bendinin tekrar gözden geçirildiği bilgisinin verilmesi sonucunda Kanunun bu maddesinin 6111 sayılı Kanun ile

değiştirildiği ve 6111 sayılı Kanun ile de ilişik kesme işleminin kaldırıldığı, öğrencilerin öğrencilik haklarından yararlandırılmaksızın ' öğrencilik statülerinin devam edebilme durumlarına açıklık getirildiğinin belirtildiği, açıklamasına yer verildiği

Anlaşılmaktadır.

VI. HUKUKİ DEĞERLENDİRME

A. Hukuka Uygunluk Yönünden

19. 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 11. maddesi uyarınca Üniversitelerarası Kurul kurulmuştur. Adı geçen Kanun uyarınca Üniversitelerarası Kurulun görevleri arasında;

- Yükseköğretim planlaması çerçevesinde, üniversitelerin eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerini koordine etmek, uygulamaları değerlendirmek, Yükseköğretim Kuruluna ve Üniversitelere önerilerde bulunmak,

- Üniversitelerin tümünü ilgilendiren eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri ile ilgili yönetmelikleri hazırlamak veya görüş bildirmek,

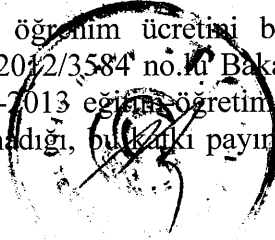
sayılmıştır.

20. 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda sayılan bu görevlere istinaden 06.02.2013 tarih ve 28551 sayılı Resmi Gazetede Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlanmıştır. Bu Yönetmeliğin 4'üncü maddesi ile; Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 10'uncu maddesinde yer alan tezli yüksek lisans tamamlama süresinin dört yarıyıl olduğu ifadesi tezli yüksek lisans programını tamamlama süresinin azami üç yıl olduğu ancak daha kısa sürede mezun olabilecek bir öğrenciyle ilgili düzenlemelerin ise ilgili senato tarafından kabul edilen yönetmelikle belirleneceği şekliyle değiştirildiği anlaşılmaktadır.

21. Dumlupınar Üniversitesi senatosu tarafından ise, 29.08.2012 tarihli ve 28396 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği düzenlenmiştir. Bu yönetmeliğin 25'inci maddesinde ise tezli yüksek lisans programının azami süresinin; bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı ve bilimsel hazırlık sınıfında geçen süreler hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın üç yıl olduğu, azami sürede eğitimini başarı ile tamamlayamayarak mezun olamayanların ise öğrenimine devam etmek için 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen şartlara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı/öğrenim ücretlerini ödemeleri gerektiği belirtilmektedir.

22. 2547 sayılı Kanunun 46'ncı maddesinde ise birinci öğretim, ikinci öğretim, açık ve uzaktan öğretim için Yükseköğretim Kurulu tarafından hesaplanan cari hizmet maliyetlerinin Devlet tarafından karşılanacak kısmı, öğrenciler tarafından karşılanacak katkı payları ve öğrenim ücretleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, her yıl haziran ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Milli Eğitim Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca belirleneceği ifade edilmektedir.

23. Öğrencilerden alınacak katkı payı veya öğrenim ücretini belirlemek amacıyla 29.08.2012 tarih ve 28396 sayılı Resmi Gazetede 2012/3584 no.lu Bakanlar Kurulu Kararı yayımlanmıştır. Bu kararın 2'nci maddesinde 2012-2013 eğitim-öğretim yılında öğrenimine devam eden öğrencilerden öğrenci katkı payı alınmadığı, bu katkı payının devlet tarafından

karşılandığı belirtilmiştir. Ancak bu maddenin istisnasının da 11'inci madde olduğu ifade edilmiştir. 11'inci maddede ise lisansüstü düzeydeki yükseköğretim programlarından program süreleri sonunda mezun olamayan öğrencilerden ekli cetvellerde belirtilen tutarlar kadar öğrenci katkı payı ve öğrenim ücreti alınacağı ifade edilmektedir.

24. Dumlupınar Üniversitesi, 25.07.2013 tarihli yazısında, 2012/3584 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 11'inci maddesinde program süresinde mezun olamayanlardan katkı payı alındığı hükmünden yola çıkarak, tezli yüksek lisans program süresinin de dört yarıyıl olarak belirlendiği 01.07.1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinden hareketle şikayetçiden katkı payı veya öğrenim ücreti aldığı ifade etmiştir. Ancak söz konusu yönetmeliğin ilgili maddesi Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 4'üncü maddesi ile, tezli yüksek lisans programını tamamlama süresinin azami üç yıl olduğu ve daha kısa sürede mezun olabilecek bir öğrenciyle ilgili düzenlemelerin ise ilgili senato tarafından kabul edilen yönetmelikle belirleneceği ifadesi yer alacak şekilde değiştirildiği anlaşılmaktadır.

25. Dumlupınar Üniversitesi tarafından düzenlenen Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde de yine tezli yüksek lisans programını tamamlama süresinin azami üç yıl olduğu bu sürede mezun olamayanların katkı payı veya öğrenim ücreti ödemeleri koşuluyla öğrenimine devam edebilecekleri belirtilmiş olup öğrenim süresi veya program süresine ilişkin farklı bir ifadeye yer verilmemiştir.

26. Söz konusu mevzuat hükümleri gereğince, Tezli yüksek lisans tamamlama süresinin azami üç yıl (6 yarıyıl) olduğu anlaşıldığından; adı geçen Üniversite tarafından Fen Bilimleri Enstitüsü Elektrik Elektronik Mühendisliği Yüksek Lisans Programı 5'inci dönem öğrencisi Mehmet Emin UĞUR'dan 2012-2013 bahar yarıyılı kayıt yenileme döneminde katkı payı alınmasının hukuki dayanağının olmadığı kanaatine varılmıştır.

B. Hakkaniyete Uygunluk Yönünden

27. Dumlupınar Üniversitesinin, Fen Bilimleri Enstitüsü 2012-2013 bahar yarıyılı kayıt yenileme işlemleri ile ilgili duyurusunda "29.08.2012 tarihli Resmi Gazetenin 2012-3584 sayılı kararı gereği Öğrenimine Azami süresinde (Tezli Yüksek Lisans Programı 2 yıl; Doktora Programı 4 yıl) devam eden Öğrenciler Öğrenim Ücreti veya Katkı Payı ödemeyeceklerdir." ibaresi yer almaktadır. Ancak Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile tezli yüksek lisans programını tamamlama süresinin azami üç yıl olduğu belirtilmiştir. Zira Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde de yine tezli yüksek lisans tamamlama süresinin azami 3 yıl olduğu ifade edilmektedir. Bu duyuruda yer alan azami süreyi açıklayan parantez içi ifadenin öğrencileri yanıltıcı sonuç doğurduğu düşünülmektedir. Dumlupınar Üniversitesi duyurularında ve uygulamalarında hakkaniyete uygunluk yönünden doğru bilgi vermediği ve uygulamadığı kanaatine varılmaktadır.

C. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden

28. Dumlupınar Üniversitesinin Fen Bilimleri Enstitüsü 2012-2013 bahar yarıyılı kayıt yenileme işlemleri ile ilgili duyurusu ile mevzuata aykırı hareket ederek şikayetçiden katkı payı almasının Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6'ncı maddesinde yer alan iyi yönetim ilkeleri yönünden beklentilere uygun tutum ve davranış göstermediği belirtilebilir.

VII. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

32. 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresinin kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. İlgili İdarenin İşlemine Karşı Yargı Yolu

33. 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40.maddesinin 2.fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde ilgili İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçelerle ve dosya kapsamına göre şikayetin kabulüne;

1) Dumlupınar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Elektrik Elektronik Mühendisliği Yüksek Lisans Programı öğrencisi Mehmet Emin UĞUR'dan 2012-2013 bahar yarıyılı kayıt yenileme döneminde alınan katkı payının, adı geçen şikayetçinin öğrenimine devam etmesi durumunda 6'ncı dönem için de katkı payı veya öğrenim ücretinin alınmaması alındı ise bu tutarında iade edilmesi talebinin yerine getirilmesi,

2) Ayrıca ileride yaşanacak benzer problemlerin önüne geçilmesi amacıyla gerekli düzenlemelerin yapılması hususlarında Dumlupınar Üniversitesi Rektörlüğüne TAVSİYEDE BULUNULMASINA,

3) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20'nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, merciince (Dumlupınar Üniversitesi Rektörlüğü) bu karar üzerine tesis edilecek işlem ya da tavsiye edilen çözümün uygulanabilir nitelikte görülmediği takdirde gerekçesinin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

3) Kararın gereği için şikâyetçiye ve Dumlupınar Üniversitesi Rektörlüğüne TEBLİĞİNE,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

